

VITAMINI KAO AKTIVNI SASTOJCI SUPLEMENATA SA TRŽIŠTA SRBIJE

Milica Zrnić, Slađana Šobajić, Ana Mičić, Dragana Dimov, Nevena Ivanović, Bojana Vidović

Katedra za bromatologiju, Farmaceutski fakultet Univerziteta u Beogradu

UVOD

Prisustvo velikog broja preparata i proizvođača dijetetskih suplemenata na tržištu, zahteva adekvatnu zakonsku regulisanost ove oblasti. Nova nacionalna regulativa definiše dijetetske suplemente u okviru dijetetskih proizvoda. Pravilnikom su utvrđene: lista dozvoljenih vitamina i minerala, supstance koje se koriste kao njihovi izvori, preporučeni dnevni unos i maksimalne dozvoljene količine vitamina i minerala u dnevnoj dozi. Iako su vitamini neophodni za pravilno funkcionisanje organizma, njihov unos mora biti racionalan, jer u visokim dozama mogu pokazati toksično dejstvo, naročito u slučaju liposolubilnih vitamina.

CILJ

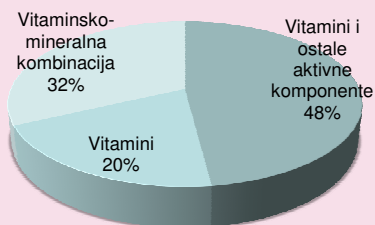
Cilj rada bio je provera zastupljenosti, izvora i količine vitamina u dijetetskim proizvodima, kao i uvid o broju, vrsti i nameni vitaminskih preparata koji se prodaju u apotekama.

METOD

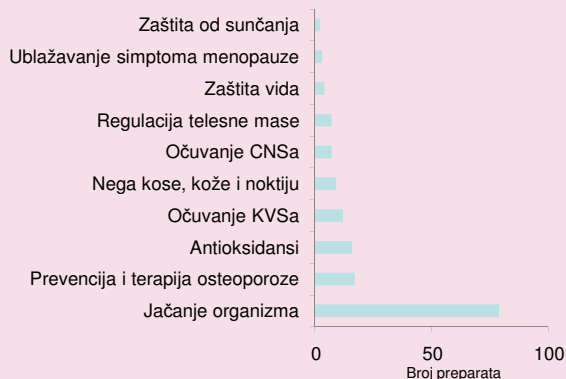
Istraživanje je sprovedeno u 18 apoteka na teritoriji Beograda, Šapca i Pančeva. Istraživanje je obuhvatilo 3 državne i 15 privatnih apoteka.

REZULTATI I DISKUSIJA

Anketom koja je sprovedena u apotekama ustanovljeno je da 214 preparata sadrži vitamine. U Srbiji je proizvedeno 30,8% preparata, a ostali su iz uvoza. Monokomponentnih preparata je bilo svega 25. Najveći deo preparata sadržao je uz vitamine i druge aktivne sastojke (slika 1). Od ukupnog broja preparata, samo je trećina sadržala na deklaraciji hemijski oblik vitamina. Na ostalim preparatima su navedeni hemijski oblici samo za neke vitamine ili nisu uopšte navedeni. Vitamin C je najzastupljeniji vitamin, nalazi se u ukupno 62,15% svih preparata. Na slici 2 prikazana je zastupljenost dijetetskih suplemenata sa vitaminima prema nameni. Najčešća namena jeste jačanje organizma. Proverena je usaglašenost preporučenih dnevnih doza vitamina (na osnovu preporuke o uzimanju preparata na deklaraciji preparata) sa maksimalnim količinama definisanih Pravilnikom. Rezultati su prikazani na slici 3.

Slika 1. Zastupljenost različitih preparata koji sadrže vitamine

Slika 2. Zastupljenost dijetetskih suplemenata sa vitaminima prema nameni

Slika 3. Procenat preparata u kojima su prekoračene maksimalno dozvoljene dnevne doze vitamina

ZAKLJUČAK

Na osnovu rezultata može se zaključiti prisustvo velikog broja preparata čijom primenom se u organizam unose količine vitamina veće od 100% preporučene dnevne doze. Kvalitet, efikasnost i bezbednost dijetetskih suplemenata moraju biti osnovni uslov za plasman na tržište.

